

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱	تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۹ صبح
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) طرح ایده‌های جدید یکی از راه‌های حل تعارض میان دانش عمومی و علمی یک جهان اجتماعی است. ب) علوم طبیعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهد. پ) انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند. ت) در اندیشه و عمل جهان مدرن، سیاست بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می‌گردد.	۱
۲	جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید. الف) علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن یعنی را مطالعه می‌کنند. ب) رویکردی که جامعه‌شناسی را در زمره دانش تجربی و ابزاری قرار می‌دهد با نام شناخته می‌شود. پ) تأکید بر آگاهی و در زندگی اجتماعی انسان، مسیر را برای روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت. ت) در روش به عنوان یکی از روش‌های کیفی، محقق تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص را مطالعه می‌کند. ث) مهم‌ترین هدف ما در زندگی، دستیابی به فضیلت‌های فردی و است. ج) از نظر میرزای نائینی، مردم در مشروطه با کمک ویژگی اول نظام اسلامی را محقق کردند.	۲
۳	پاسخ صحیح را مشخص کنید. الف) کدام گزینه در ارتباط با شکل زیر صحیح است؟ (۱) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. (۲) دانش علمی علاوه بر دانش تجربی، دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود. (۳) دانش عمومی پایه و اساس هر گونه دانشی از جمله دانش تجربی است. (۴) دانش علمی برای حفظ هویت باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. ب) به ترتیب «فاجعه هیروشیما و ناکازاکی» و «تعبیر قفس آهنین ماکس وبر» به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره دارد؟ (۱) رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها (۲) سقوط ارزش‌ها - افول معانی (۳) رکود اراده‌ها - افول معانی (۴) سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها پ) کدام الگوی هویتی به «وحدت و کثرت» هویت‌ها توجه دارد؟ (۱) همانند سازی (۲) تکثرگرا (۳) تعارف (۴) سیاست هویت ت) کدام یک از مثال‌های زیر به «عقل انتقادی» اشاره دارد؟ (۱) شناخت اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی (۲) فهم معنای برخاستن یک فرد در جمع (۳) شناسایی عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی (۴) ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی در روابط انسانی	۳
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱	تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۹ صبح
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

	ث) کدام یک از موارد زیر در علم فقه مطرح نمی‌شود؟ (۱) توصیف و تبیین مسائل اجتماعی (۲) طرح احکام و قواعد درباره چگونگی رفتار اجتماعی (۳) ارزیابی و نقد رفتارها و هنجارهای اجتماعی (۴) تجویز راه‌های برون رفت از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب													
۴	هر یک از عبارت‌های سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد از مفاهیم، اضافی است) <table><tr><th>عبارت‌ها</th><th>مفاهیم</th></tr><tr><td>الف) کشف نامأنوس بودن صدای اذان برای گردشگران غربی در یک کشور مسلمان</td><td>۱- هم‌تغییری</td></tr><tr><td>ب) وجود رابطه میان بیکاری و ناتوانی اقتصاد در ایجاد شغل</td><td>۲- سیاست هویت</td></tr><tr><td>پ) نگاه کردن به مسئله اعتیاد جوانان به بازی‌های رایانه‌ای از منظر خودشان</td><td>۳- همراهی همدلانه</td></tr><tr><td>ت) سیاست دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف</td><td>۴- آشنایی زدایی</td></tr><tr><td></td><td>۵- همانند سازی</td></tr></table>	عبارت‌ها	مفاهیم	الف) کشف نامأنوس بودن صدای اذان برای گردشگران غربی در یک کشور مسلمان	۱- هم‌تغییری	ب) وجود رابطه میان بیکاری و ناتوانی اقتصاد در ایجاد شغل	۲- سیاست هویت	پ) نگاه کردن به مسئله اعتیاد جوانان به بازی‌های رایانه‌ای از منظر خودشان	۳- همراهی همدلانه	ت) سیاست دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف	۴- آشنایی زدایی		۵- همانند سازی	۱
عبارت‌ها	مفاهیم													
الف) کشف نامأنوس بودن صدای اذان برای گردشگران غربی در یک کشور مسلمان	۱- هم‌تغییری													
ب) وجود رابطه میان بیکاری و ناتوانی اقتصاد در ایجاد شغل	۲- سیاست هویت													
پ) نگاه کردن به مسئله اعتیاد جوانان به بازی‌های رایانه‌ای از منظر خودشان	۳- همراهی همدلانه													
ت) سیاست دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف	۴- آشنایی زدایی													
	۵- همانند سازی													
۵	در هر عبارت، کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می‌باشد؟ الف) هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود زمینه برای پیدایش و رشد (دانش عمومی - دانش علمی) درباره آن فراهم می‌گردد. ب) ساختار اجتماعی در (جامعه‌شناسی خرد - جامعه‌شناسی کلان) بررسی و مطالعه می‌شود. پ) سازمان، پیوند میان افراد، گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران، هم‌وطنان و هم‌کیشان را در بر می‌گیرد که از آن به (انسجام اجتماعی - یکپارچگی نظام) یاد می‌شود. ت) در دوره (مدرن - پسمدرن) تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها مطلوب دانسته شد.	۱												
۶	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) چرا آگاهی و دانش‌های موجود در کنش‌های روزمره مانند راه رفتن، حرف زدن و... از نظر ما پنهان است؟ ب) آمریت (فرماندهی و فرمانبری) نهادینه در جامعه، چه نام دارد؟ پ) چرا علم پزشکی با آن که درباره انسان بحث می‌کند، جزء علوم انسانی نیست؟ ت) تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در چه صورتی مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرد؟ ث) با توجه به رویکرد انتقادی، علوم اجتماعی چگونه می‌تواند به رهایی انسان کمک کند؟ ج) ابن خلدون با استفاده از تجربه‌های تاریخی جوامع پیرامون خود، از عصبیت به عنوان عامل چه چیزی یاد می‌کند؟ چ) چه کسی با توجه به شرایط اجتماعی پایان قرن بیستم، مسئله ولایت فقیه و انقلاب اسلامی را طرح نمود؟	۳/۵												
۷	هر یک از عبارت‌های زیر، پیامد غلبه کدام یک از رویکردهای جامعه‌شناسی است؟ الف) از پیوند دانش و ارزش سخن به میان آمد. (.....) ب) کار دآوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گرفت. (.....)	۰/۵												
	ادامه سؤالات در صفحه سوم													

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱	تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۹ صبح
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۸	به سؤالات زیر در رابطه با کتاب «تحقیق مالهند» پاسخ دهید. (الف) نویسنده این کتاب کیست؟ (.....) (ب) در این کتاب با استفاده از کدام روش به ارزیابی انتقادی فرهنگ هند پرداخته شده است؟ (.....)	۰/۵
۹	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید. « لمبروزو (۱۹۰۹-۱۸۳۶)، در تحقیقاتی درباره رفتار جنایی، مجموعه‌ها، اسکلت‌ها، مدل‌های مومی و اشیای متعلق به مجرمان را جمع آوری کرد. او می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد». (الف) از نظر نوع نگاه به موضوع، چه شباهتی بین تحقیق لمبروزو و رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی وجود دارد؟ (ب) اگر بررسی رفتار جنایی با رویکرد جامعه‌شناسی انتقادی باشد، هدف چه خواهد بود؟	۱
	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.	
۱۰	جامعه‌شناسان در تحلیل چرایی وقوع خودکشی به چه عواملی توجه دارند؟ و چه نقدی بر آن وارد است؟	۱
۱۱	از گذشته تاکنون ابزارهای اعمال قدرت چه تغییراتی کرده است؟	۱
۱۲	تفاوت‌های رویکرد اول (مدل لیبرالی) و رویکرد دوم (مدل کمونیستی) در رابطه با نابرابری اجتماعی را بنویسید. (دو مورد)	۱
۱۳	با ظهور جهان متجدد، دولت‌ها هویت خود را چگونه تعریف می‌کردند؟	۱
۱۴	نگاه فارابی به «علم» در مدینه فاضله و مدینه جاهله را با یکدیگر مقایسه کنید. (از هر مدینه یک مورد)	۱
۱۵	چرا علوم اجتماعی اندیشمندان مسلمان از نوع تبیینی نیست؟	۱
۲۰	موفق باشید	

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در شهریور ماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (صفحه ۶) ب) غلط (صفحه ۱۳) پ) صحیح (صفحه ۳۵) ت) صحیح (صفحه ۵۷) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۲	الف) پدیده‌های اجتماعی (صفحه ۱۵) ب) جامعه‌شناسی تبیینی (صفحه ۲۶) پ) معنا (صفحه ۴۰) ت) مطالعه موردی (صفحه ۵۰ و ۵۱) ث) سعادت همگانی (صفحه ۶۵) ج) مجلس شورا (صفحه ۱۱۳) (هر مورد ۰/۵)	۳
۳	الف) گزینه ۲: دانش علمی علاوه بر دانش تجربی، دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود. (صفحه ۸) ب) گزینه ۴: سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها (صفحه ۳۷ و ۳۸) پ) گزینه ۳: تعارف (صفحه ۹۱) ت) گزینه ۴: ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی در روابط انسانی (صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷) ث) گزینه ۱: توصیف و تبیین مسائل اجتماعی (صفحه ۱۱۰ و ۱۱۱) (هر مورد ۰/۵)	۲/۵
۴	الف) ۴ - آشنایی زدایی (صفحه ۲۰ و ۲۱) ب) ۱ - هم‌تغییری (صفحه ۲۵) پ) ۳ - همراهی همدلانه (صفحه ۳۹) ت) ۵ - همانند سازی (صفحه ۸۸) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۵	الف) دانش علمی (صفحه ۵) ب) جامعه‌شناسی کلان (صفحه ۱۶) پ) انسجام اجتماعی (صفحه ۶۲) ت) پسامدرن (صفحه ۸۹) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۶	الف) به سبب عادت (صفحه ۳) ب) قدرت (صفحه ۵۸) پ) زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند. (صفحه ۱۱) ت) در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند. (صفحه ۷۳) ث) با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی (صفحه ۹۳) ج) عامل شکل‌گیری جوامع (صفحه ۱۰۴) چ) امام خمینی (صفحه ۱۱۳) (هر مورد ۰/۵)	۳/۵
۷	الف) تفسیری (صفحه ۸۰) ب) تبیینی (صفحه ۷۹) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۸	الف) ابوریحان بیرونی (صفحه ۱۰۳) ب) روش عقلی (صفحه ۱۰۳) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۹	الف) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند. (۰/۵) (صفحه ۲۷) ب) ۱ - انتقاد از وضع موجود ۲ - تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۵) (صفحه ۸۳)	۱
۱۰	جامعه‌شناسانی که در تحلیل خودکشی به عوامل اقتصادی (۰/۲۵) مانند فقر، کاهش رفاه عمومی و... توجه کردند (۰/۲۵) از سوی برخی دیگر از جامعه‌شناسان با این انتقاد رو به رو هستند که نرخ خودکشی در بعضی از کشورها با سطح رفاه عمومی بالا، بیشتر از (۰/۲۵) برخی جوامع با سطح رفاه و شرایط اقتصادی پایین‌تر است (۰/۲۵). (صفحه ۴۶)	۱
۱۱	امروزه از ابزارهای تنبیهی (زور، خشونت و...) کمتر از ابزارهای تشویقی (ثروت، درآمد، پاداش مالی و...) استفاده می‌شود (۰/۵) و از ابزارهای تشویقی نیز کمتر از ابزارهای اقناعی (فکر، آموزش، تبلیغ و...) استفاده می‌شود (۰/۵). (صفحه ۶۰)	۱
	ادامه در صفحه دوم	

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در شهریور ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۲	۱- رویکرد اول، طرفدار قشربندی اجتماعی است. اما رویکرد دوم، مخالف قشربندی اجتماعی است. ۲- رویکرد اول، معتقد است نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود اما رویکرد دوم، نابرابری را نتیجه روابط سلطه جویانه میان انسان می‌داند که باید با آن مبارزه کرد. ۳- رویکرد اول معتقد است نابرابری‌های اجتماعی عادلانه‌اند اما رویکرد دوم، عدالت اقتصادی را مهم می‌داند و معتقد است با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. ۴- رویکرد اول نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن نابرابری اجتماعی را نادیده می‌گیرد اما رویکرد دوم معتقد است قشربندی توسط انسان‌ها پدید آمده‌اند و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. ۵- رویکرد اول بر حوزه رقابت تاکید دارد اما رویکرد دوم بر حوزه برابری تاکید دارد. ۶- در رویکرد اول، نقطه آغاز رقابت، عادلانه نیست اما در رویکرد دوم، نقطه پایان رقابت عادلانه نیست. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵) صفحه (۷۴-۷۸)	۱
۱۳	با ظهور جهان متجدد، دولت‌هایی شکل گرفتند که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند (۰/۵) بلکه هویت خود را با توجه به تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژادشان تعریف می‌کردند (۰/۵). (صفحه ۸۷)	۱
۱۴	مدینه جاهله: ۱- از علوم عقلی بی بهره‌اند. ۲- علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد. ۳- علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد. (ذکر یک مورد ۰/۵) مدینه فاضله: ۱- بر محور علم سازمان یافته باشد. ۲- علم در این مدینه به علم تجربی محدود نمی‌شود. ۳- علوم عقلانی و وحیانی را نیز در بر می‌گیرد. (ذکر یک مورد ۰/۵) (صفحه ۱۰۲)	۱
۱۵	اندیشمندان مسلمان با شناخت تفاوت (۰/۲۵) پدیده‌های اعتباری (۰/۲۵) و پدیده‌های تکوینی (۰/۲۵)، علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند (۰/۲۵). (صفحه ۱۱۹)	۱
	«نظر همکاران محترم، صائب است»	جمع نمره
		۲۰